

студъ-тъ, наконецъ, вода-та прѣдставлява едно пространство, по което найлесно могатъ да иматъ хора-та сообщеніе единъ съ другой. Человѣкъ, кога прѣминува отъ едно мѣсто на друго по водѣ, не срѣща такыва прѣпятствія, каквыто срѣща на сухъ-тъ земя: по сухо му прѣчатъ планины, бѣрда, блата, шумацы, по водѣ нѣма ничто таково; по сухо му ся докарва да правы дългы забиолкы, по водѣ може да плува на какъто намысли; прѣвозване-то на стоки-тъ му струва по сухо много поскѣпо, нежели по водѣ, зачтото за кораба, ако е на вѣтрила, ся иска само добръ да го управляватъ; други расходи, освѣнъ содържаніе-то на потребны-тъ служители, почти не ся трѣбватъ. Изъ това отъ само себе слѣдува, че колкото е произвита брѣжна-та линія на нѣкоя часть свѣта, или, съ други думы, колкото относительно повече полуостровы има една часть свѣта, толкось повече та часть свѣта бива посчастлива. Коя часть свѣта има относительно наймного полуостровы?

Ако гледаме на относительно повече-то или помалко полуостровы въ единъ часть свѣта, като на поголѣмо или помалко улесненіе за сообщеніе, то при това трѣбва да имаме на видъ още каквы сѣ моря-та, които ся вдаватъ въ нея часть свѣта, и каквы сѣ брѣгове-тъ. По едни моря ся плува полесно, по други—помѣчно; дѣно-то морско на мѣсти бива усѣяно съ подводны камане, на него могатъ да ся намиратъ опасны плитки мѣста, на едни моря могатъ да ставатъ буры, други замръзнуватъ и пр. Всичкы тия и много други обстоятелства затрудняватъ плуване-то, мѣнажатъ на хора-та